

Universitätsbibliothek Wuppertal

Renati Des-Cartes Principia Philosophiae

Descartes, René

Amstelodami, 1664

Widmungsbrief

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1384)

ELISABETHÆ,

FREDERICI BOHEMIÆ REGIS,

Comitis Palatini, & Electoris Sacri Romani

Imperii, Filix natu maximæ.

SERENISSIMA PRINCEPS,

Maximum fructum percepi scriptorum, quæ antehac in lucem edidi, quod ea perlegere dignata sis; quodque eorum occasione in notitiam tuam admissus; tales dotes tuas esse cognoverim, ut è re gentis humana esse putem, eas seculis in exemplum proponi. Non deceret me vel adulari, vel aliquid non satis perspectum affirmare, præsertim hoc in loco, in quo veritatis fundamenta jacere conaturus sum; & scio, non affectatum ac simplex Philosophi iudicium generosa modestia tua gratius fore, quàm magis exornatas blandiorum hominum laudationes. Quapropter ea tantum scribam, quæ vera esse, ratione vel experientiâ cognosco, & hic in exordio eodem modo, ac in toto reliquo libro, philosophabor. Magnum est discrimen inter veras & apparentes virtutes; nec non etiam ex veris inter illas quæ ab accuratâ rerum cognitione deveniunt, & illas quæ cum aliquâ ignorantia conjunctæ sunt. Per apparentes intelligo vitia quædam non valde frequentia, vitis aliis notioribus opposita; quæ quoniam ab iis magis distant quàm intermedia virtutes, idcirco magis solent celebrari. Sic quia plures inveniuntur qui pericula timidè refugiunt, quàm qui se inconsideratè in ipsa coniciant, vitio timiditatis temeritas tanquam virtus opponitur, & magis quàm vera fortitudo vulgo estimatur; sic sæpe prodigi pluris sunt quàm liberales; sicque nulli facilius ad magnam pietatis famam perveniunt, quàm superstitiosi vel hypocrita. Inter veras autem virtutes multæ non à sola recti cognitione, sed etiam ab errore aliquo nascuntur: sic sæpe à simplicitate bonitas, à metu pietas, à desperatione fortitudo exsurgit. Atque hæc ab invicem diversa sunt, ut etiam diversis nominibus designantur: sed illa pura & sincera quæ ex sola recti cognitione profluunt, unam & eandem omnes habent naturam, & sub uno sapientia nomine continentur. Quisquis enim firmam & efficacem habet voluntatem rectè semper utendi suâ ratione quantum in se est, idque omne quod optimum esse cognoscit exsequendi, revera sapiens est quantum ex naturâ suâ esse potest; & per hoc unum justitiam, fortitudinem, temperantiam, reliquasque omnes virtutes habet, sed ita inter se conjunctas, ut nullæ supra ceteras emineant: & idcirco, quamvis multo sint præstantiores iis quæ aliqua vitiorum mistura distin-

Etæ

EPISTOLA DEDICATORIA.

*Etæ sunt, quia tamen multitudini minus sunt nota, non tantis laudibus solent ex-
 tolli. Præterea cùm duo ad sapientiam ita descriptam requirantur, perceptio sci-
 licet intellectus & propensio voluntatis; ejus quidem quod à voluntate dependet
 nemo non est capax, sed quidem aliis multò perspicaciorem habent intellectum. Et
 quamvis sufficere debeat iis qui sunt naturà tardiusculi, quòd, etsi multa ignorent,
 modo tamen firmam & constantem retineant voluntatem nihil omittendi, quo ad
 recti cognitionem perveniant, atque id omne quod rectum judicabunt exsequendi,
 pro modulo suo sapientes & hoc nomine Deo gratissimi esse possint: multo tamen
 præstantiores illi sunt, in quibus, cum firmissimà rectè agendi voluntate, perspicacis-
 simum ingenium & summa veritatis cognoscenda cura reperitur. Summam au-
 tem esse in Celsitudine tuà istam curam, ex eo perspicuum est, quod nec aula avo-
 camenta, nec consueta educatio, qua puellas ad ignorantiam damnare solet, im-
 pedire potuerint, quominus omnes bonas artes & scientias investigaris. Deinde
 summa etiam & incomparabilis ingenii tui perspicacitas ex eo apparet, quod om-
 nia istarum scientiarum arcana penitissimè inspexeris, ac brevissimo tempore
 accuratè cognoveris. Majusque adhuc ejusdem rei habeo argumentum mihi
 peculiare, quòd te unam hæcenus invenerim, quæ Tractatus antehac à me vul-
 gatos perfectè omnes intelligas. Obscurissimi enim plerisque aliis, etiam maximè
 ingeniosis, & doctis, esse videntur; & ferè omnibus usurvenit ut, si versati sint in
 Metaphysicis, à Geometricis abhorreant; si verò Geometriam excoluerint, qua
 de primà Philosophiâ scripsi non capiant: solum agnosco ingenium tuum; cui om-
 nia aequè perspicua sunt, & quod meritò idcirco incomparabile appello. Cumque
 considero, tam variam & perfectam rerum omnium cognitionem non esse in ali-
 quo Gymnosophista jam sene, qui multos annos ad contemplandum habuerit; sed
 in Principe puellâ, quæ formâ & ætate non Casiam Minervam, aut aliquam ex
 Musis, sed potiùs Charitem refert; non possum in summam admirationem non
 rapi. Denique non tantùm ex parte cognitionis, sed etiam ex parte voluntatis, ni-
 hil ad absolutam & sublimem sapientiam requiri, quod non in moribus tuis eluceat,
 animadverto. Apparet enim in illis eximia quadam cum majestate benignitas &
 mansuetudo, perpetuis fortune injuriis laceßita, sed nunquam efferata nec fracta.
 Hacque ita me sibi devinxit, ut non modo Philosophiam hanc meam Sapientia,
 quam in Te suspicio, dicendam & consecrandam putem, (quia nempe ipsa nihil
 aliud est quàm studium sapientia,) sed etiam non magis Philosophus audire ve-
 lim, quam*

Serenissimæ Celsitudinis tuæ

Devotissimus cultor

DES-CARTES.

EPI-